

**รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู
ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู**
**Learning Management Model Using Experiential Learning to Enhance Faith towards
Teaching Profession of Graduate Diploma Program in Teaching Profession Students**

ชิราพร หนูฤทธิ์^{*1} วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล^{**2} และมนสิข สิริสมบุญ^{***3}

¹สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

E-mail: chi100chiraporn@gmail.com

Received: December 14, 2017; Revised: January 23, 2018; Accepted: February 5, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู และ 2) ประเมินประสิทธิผลรูปแบบ การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูโดยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดองค์ประกอบและสาระของรูปแบบ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หลังจากนั้นตรวจสอบคุณภาพรูปแบบและเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ก่อนทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูจำนวน 28 คน และระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อประเมินประสิทธิผลกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) รูปแบบ 2) คู่มือการใช้รูปแบบสำหรับผู้เรียนและผู้สอน 3) แบบวัดความศรัทธาในวิชาชีพครู 3 ด้าน ได้แก่ แบบทดสอบด้านความรู้ แบบประเมินพฤติกรรม และแบบวัดเจตคติ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการใช้รูปแบบ One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้ องค์ประกอบ ทั้ง 6 เกี่ยวข้องกับ ระบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4 กระบวนการ เรียกว่า 4Es Model คือ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยน (exchange) ขั้นที่ 2 เรียนรู้ (educate) ขั้นที่ 3 ลงสู่ประสบการณ์ (experience) และขั้นที่ 4 เปิกบานด้วยศรัทธา (enlighten faith) (โดยมีผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00)

2. ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบ พบว่า ผลคะแนนการวัดความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านเจตคติ ของกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยการทดสอบที พบว่า หลังจากได้รับการเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมีความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ความศรัทธาในวิชาชีพครู นักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

Abstract

The research aims to 1) develop a learning management model using experiential learning to enhance faith towards teaching profession of Graduate Diploma Program in teaching profession students, and 2) evaluate the effects of the model. The methodology using Research and Development was carried out in two phases. The first, model was constructed by investigating the documents, concepts, theories, and literature reviews in order to analyze and synthesize the essential components and contents of such a model together with research instruments. Afterwards, the model and the instruments were constructed using content analysis for the validity (confirmed by IOC: Index of Congruence). This was investigated and approved by five experts. In addition, a pilot studies to 28 Graduate Diploma Program in teaching profession students was provided in order to approve the terms of reliability and complete the model. The second phase was an implementation and evaluation of the developed model by the researcher to 30 Graduate Diploma Program in teaching profession students by used of purposive sampling. The instruments of research used by the researcher were: 1) the model 2) a students' and lecturer's handbook, 2) the test of knowledge in faith towards teaching profession, behavior evaluation form, and attitude test, and 3) a student satisfaction questionnaire. The one Group Pretest-Posttest Design was carried out to the subject. Statistics used for evaluating the effects of the model were mean, standard deviation, paired t-test. Qualitative data was summarized by content analysis

Research findings:

1. The development of the learning management model using experiential learning to enhance faith towards teaching profession of Graduate Diploma Program in teaching profession students consisted of 6 components: 1) rationale 2) objectives 3) contents 4) learning activities 5) media & learning resources and 6) measurement & evaluation. This learning management model using experiential learning involved a system of 4 processes namely 4Es Model: firstly, exchange; secondly, educate; thirdly experience; and fourthly, enlighten faith. (IOC= 1)

2. The evaluation result related to the effects of the model reveals that the post-test average scores on faith towards teaching profession of Graduate Diploma Program in teaching profession students in all 3 dimensions: knowledge, behavior, and attitude, after using the model, was statistical significantly higher than pre-test scores. In addition, the evaluation result from student satisfaction survey shows that the students were extremely satisfied with the model.

Keywords: A Learning Management Model, Experiential Learning, Faith Towards Teaching Profession, Graduate Diploma Program in Teaching Profession Students

บทนำ

เป็นระยะเวลาเกือบสองทศวรรษนับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา และผลการศึกษภาพของครูในปัจจุบันพบว่า การขาดความศรัทธาในวิชาชีพครูเป็นปัญหาอีกมิติหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศ ทั้งที่ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.

2548 (ราชกิจจานุเบกษา 2548) และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดให้ครูทุกคนต้องมีความศรัทธาในวิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา 2556) ดังนั้นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศตามนโยบายการปฏิรูประบบการผลิตครู งานวิจัยนี้จึงได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ

ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้เรียนที่เข้ามาประกอบวิชาชีพครูหาไม่ได้เลือกเรียนสาขาครูในระดับปริญญาโทก่อนและยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู ซึ่งได้แก่กลุ่มนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ทั้งนี้ สภาพปัญหา ความสำคัญของปัญหาและความต้องการ แนวคิดและความสำคัญเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนา มีดังนี้

ด้านสภาพปัญหา พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านมาในช่วงปี พ.ศ. 2542-2551 ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งแรก ชี้ว่า ระบบการศึกษาของไทยยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ตามที่มุ่งหวังไว้เท่าที่ควร โดยผลการประเมินการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาของสภาการศึกษาแห่งชาติ สรุปว่า ในด้านครู พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี มีใจรักและศรัทธาในวิชาชีพครูมาเป็นครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552) ฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีข้อเสนอในการปฏิรูปการศึกษาว่า ต้องจัดให้มีกระบวนการผลิตและพัฒนาครูเพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้ โดยมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการกำหนดแนวทางการเตรียมนักศึกษาครู เพื่อให้ได้ครูดี มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่จำเป็น พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2558)

เพื่อเป็นการตรวจสอบสภาพปัญหาตามสภาพจริงในปัจจุบันและเพื่อยืนยันผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านปัญหาขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ ไม่ได้คนดี มีใจศรัทธาในวิชาชีพครูมาเป็นครูดังที่กระทรวง ศึกษาธิการได้สรุปผลไว้ ผู้วิจัยจึงได้สำรวจข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่เข้ามาศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในปีการศึกษาที่ 1/2559 ที่มีทั้งหมด 6 ห้องเรียน รวม จำนวน 174 คน พบว่า นักศึกษาทุกคนเป็นครูที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา โดยมีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-16 ปี แต่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพครู ร้อยละ 51 ไม่ได้เลือกเหตุผลในการเข้ามาประกอบอาชีพว่ามีใจรักและศรัทธาในวิชาชีพครูเป็นอันดับแรก ร้อยละ 6.5 แสดงเจตคติว่าไม่มีใจรักและศรัทธาในวิชาชีพครูเลย และจากการวัดความศรัทธาในวิชาชีพครูด้านความรู้ พฤติกรรม และเจตคติ ก่อนเรียนพบว่า มีความรู้ในระดับน้อยมาก ($\bar{x}=1.45$, $S=0.46$) มีพฤติกรรมระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$, $S=0.52$) และมี

เจตคติในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.98$, $S=0.48$)

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยสำรวจพบ นักศึกษายังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของปัญหาและความต้องการว่า การมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาในวิชาชีพครูในระดับน้อยมาก มีพฤติกรรม และมีเจตคติในระดับปานกลางของนักศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนในหน้าที่ครูของตนเอง และมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวนักศึกษาในฐานะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องสมบูรณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะพฤติกรรมด้านความศรัทธาในวิชาชีพตามข้อกำหนดของคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2550 เช่น ยังขาดความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพจึงทำให้ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะครู ขาดการอุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ ขาดการสร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างมีจิตวิญญาณความเป็นครู ขาดการรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ขาดการใส่ใจในการรักษาภาพลักษณ์ของตนเองและองค์กรวิชาชีพครู เป็นต้น อันเป็นที่มาของการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในการประพฤติปฏิบัติทางกาย วาจา ใจที่ไม่เหมาะสม ทว่าส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมทำตามแบบอย่างที่ไม่ดี ทั้งนี้ นักศึกษาเห็นว่าปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและต้องการการปรับปรุงแก้ไขด้วยการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาพฤติกรรม และเจตคติด้านความศรัทธาในวิชาชีพครู ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนซึ่งอยู่ในฐานะครูผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอยู่ในขณะนี้ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การเป็นครูมาระยะหนึ่งแล้ว จึงมีความสนใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู ควบคุมประสบการณ์เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

จากการวิจัยเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าความศรัทธาในวิชาชีพมีความสำคัญต่อคุณภาพครู และรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพ ดังนั้นคือ คำว่า “ศรัทธา” มาจากคำในภาษาสันสกฤตว่า “ศรธา” ตรงกับคำภาษาบาลีว่า “สทธา” แปลว่า ความเชื่อ หรือความ

เลื่อมใส ศรัทธาเป็นนามธรรม เป็นความรู้สึก เป็นอารมณ์ นึกคิด ซึ่งในความเห็นนั้นอาจแตกต่างกันออกไปตามความ เห็น ความเข้าใจ ดังนั้น ศรัทธาจึงเป็นรากฐานหรือจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง (ไพโรจน์ โสภณ มปป.) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าศรัทธาจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ทว่าหากศรัทธาด้วยความเข้าใจหรือความเชื่อที่ผิดย่อมส่งผลต่อโทษภัยมหันต์ได้เช่นกัน ดังนั้นศรัทธาที่ดีต้องเกิดจากความเชื่อ ความเข้าใจ ด้วยปัญญาที่ถูกต้อง ในทางพระพุทธศาสนากล่าวว่า “ศรัทธาคือบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ ควรยิ่งแห่งการปลูกฝังให้มีในสันดาน” (ไพโรจน์ โสภณ มปป.) ทั้งนี้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการมีความศรัทธาในวิชาชีพเป็นสมรรถนะหนึ่งของจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งผลการวิจัยของ ภาวัต ตั้งเพชรเดช (2556) ยืนยันว่าจิตวิญญาณความเป็นครูโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความทุ่มเทในการทำงานของครู และความก้าวหน้าในอาชีพโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความทุ่มเทในการทำงานของครูอีกด้วย ดังนั้นศรัทธาจึงเป็นจิตวิญญาณความเป็นครูที่เป็นหัวใจสำคัญสำหรับการประกอบวิชาชีพของครู ซึ่งแม้แต่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลยังได้ตอกย้ำความสำคัญของความศรัทธาในวิชาชีพครูไว้ด้วยคำขวัญวันครู ปี พ.ศ. 2561 ความว่า “ศิษย์ดี ก็ด้วยครูดี มีศรัทธา”

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ นั้น แนวคิด ทฤษฎีชี้ให้เห็นว่า กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการปฏิรูปการศึกษานั้น นักการศึกษา และนักการจัดการเรียนรู้แนวคิดสมัยใหม่ เห็นพ้องว่า ผู้สอนต้องสามารถจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยวิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า “โลกวันนี้ต่างไปจากเดิม และวิธีการ กระบวนการ “จัดการเรียนรู้” เพื่อพัฒนาคนก็ต้อง “เปลี่ยน” และเชื่อว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ” (learning by doing) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (Dewey 1938 อ้างถึงใน ประทุม อังกูโรหิต 2556) นักปฏิรูปการศึกษาแนวหน้าของโลกผู้บุกเบิกแนวคิดและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ โดยได้รับอิทธิพลมาจากนักปรัชญากลุ่มพิพัฒนาการนิยม (Progressive) และกลุ่มปฏิบัตินิยม (Pragmatism) หรือประสบการณ์นิยม (Experimentalism) อันเป็นที่มาของการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งเข้ามาแทนที่การสอนเพื่อ

พัฒนาความเป็นเลิศทางสติปัญญาด้านเดียว

จากแนวคิดประสบการณ์นิยมนี้ ต่อมาในทศวรรษที่ 80 เดวิด คอลบ์ (Kolb 1984 อ้างถึงใน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 2544) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ประสบการณ์เป็นแหล่งของการเรียนรู้และการพัฒนา คอลบ์จึงได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ขึ้นโดยรูปแบบการเรียนรู้ของคอลบ์เป็นวงจรของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ จากกระบวนการ 4 ขั้น ได้แก่ ประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete experience) การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective observation) มโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract conceptualization) และการทดลองปฏิบัติ (Active experimentation) ซึ่งประโยชน์สำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับ คือ สามารถเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียนเพื่อทบทวน สร้างความเข้าใจ ความเชื่อที่ถูกต้อง ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ด้วยกิจกรรมที่ท้าทายเชิงรุก (Active learning) และทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่ออกไปสู่สังคมแห่งวิถีชีวิตจริงอย่างกว้างขวาง แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของคอลบ์นี้ เรียกว่า Experiential Learning Model ซึ่งได้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการฝึกอบรมและวงการศึกษา ซึ่งงานวิจัยนี้เห็นพ้องว่าแนวคิดดังกล่าวมีประโยชน์สำหรับการนำมาใช้ต่อยอดการพัฒนา รูปแบบของงานวิจัยนี้

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความสำคัญของ ปัญหาและความต้องการ แนวคิดและความสำคัญของความ ศรัทธาในวิชาชีพครูและรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ดังที่กล่าวมาโดยสรุป งานวิจัยนี้จึงได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครูขึ้น อีกทั้งยังได้ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ เพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้จริงหรือไม่ ซึ่งหากรูปแบบมีประสิทธิผล คุณค่า ประโยชน์ที่ได้รับคือ สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจ ปัญหาพฤติกรรม และเจตคติด้าน ความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษา อันจะเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะความศรัทธาในวิชาชีพครูที่จำเป็น ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาที่ยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมดังเจตนารมณ์ของกระทรวง ศึกษาธิการที่มีนโยบายให้สถาบันผลิตครูขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิตและพัฒนาครู สร้างนักศึกษาครูให้เป็นครูเก่ง ครูดี มีความ

ศรัทธาในวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้วิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1/ 2559

ตัวอย่างที่ใช้วิจัย

ตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 1 กลุ่มเรียน จำนวน 30 คน ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตามความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย(volunteer sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ตัวแปรตาม

1. ความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู 3 ด้าน: 1) ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา (cognitive domain) 2) คุณลักษณะและพฤติกรรม (psychomotor domain) 3) เจตคติความศรัทธาวิชาชีพครู (affective domain)

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

2. คู่มือการใช้รูปแบบสำหรับผู้เรียนและผู้สอน

3. แบบวัดความศรัทธาในวิชาชีพครู 3 ด้าน ได้แก่ แบบทดสอบด้านความรู้ แบบประเมินพฤติกรรม และแบบวัดเจตคติ

4. แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ

1.1 รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดองค์ประกอบและสาระของรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบสำหรับผู้เรียนและผู้สอน แบบวัดความศรัทธาในวิชาชีพครู 3 ด้าน และแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ จากหัวข้อศึกษาหลัก ได้แก่ การพัฒนารูปแบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ความศรัทธาในวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพครูและแบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธาในวิชาชีพ การเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู และการวัดและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.2 ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 5 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การสอน มาตรฐานวิชาชีพด้านสาระความรู้ความเป็นครู 2 คน ด้านการบริหารการศึกษา 1 คน ด้านการจัดการเรียนรู้ 1 คน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 1 คน

1.3 รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.4 เก็บข้อมูลจากการทดลองใช้ รูปแบบและเครื่องมือที่ใช้วิจัยกับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่าง โดยเลือกจากนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีความใกล้เคียงกับตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน เพื่อหาความเป็นไปได้ของรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และปรับปรุงรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้วิจัยให้สมบูรณ์

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิผลรูปแบบ

เก็บข้อมูลการใช้จริงของรูปแบบ จากตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยใช้เครื่องมือแบบวัดความศรัทธาในวิชาชีพครู 3 ด้าน และแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบเพื่อเสริมสร้างเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูด้านความรู้ พฤติกรรม เจตคติ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และการทดสอบค่าที ส่วนความพึงพอใจในการใช้รูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ของผลการวัดความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยรวม 3 ด้าน ความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge) พฤติกรรม (Psychomotor) และเจตคติ (Attitude)

ด้าน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ความรู้ (K)	1.46	.38	4.54	.46	27.75**
พฤติกรรม (P)	3.75	.54	4.86	.23	10.80**
เจตคติ (A)	3.45	.84	4.90	.32	15.08**
เฉลี่ยรวม	2.88	.59	4.77	.34	17.30**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวัดความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยรวมทั้ง 3 ด้าน ก่อนเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุดคือด้านพฤติกรรม ($\bar{x}=3.75$) ด้านที่มี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

การประเมินรูปแบบ	$\bar{x}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (input)	4.70	.42	พึงพอใจมากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ (process)	4.88	.25	พึงพอใจมากที่สุด
3. ด้านผลผลิต (output)	4.85	.28	พึงพอใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.81	.32	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกระบวนการ ($\bar{x}=4.88$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{x}=4.70$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา

4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้ สารองค์ประกอบของรูปแบบเกี่ยวข้องกับ ระบบ 4 กระบวนการ เรียกว่า 4Es Model คือ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยน (exchange) ขั้นที่ 2 เรียนรู้ (educate) ขั้นที่ 3 ลงสู่ประสบการณ์ (experience) และขั้นที่ 4 เบิกบานด้วยศรัทธา (enlighten faith) ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบแล้วเห็นว่ารูปแบบนำไปใช้ได้โดยมีได้ค่าดัชนีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความรู้ ($\bar{x}=1.46$) หลังเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเจตคติ ($\bar{x}=4.90$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ ($\bar{x}=4.54$) ความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และผู้เรียนชั้นทดลองสะท้อนผลความเป็นไป

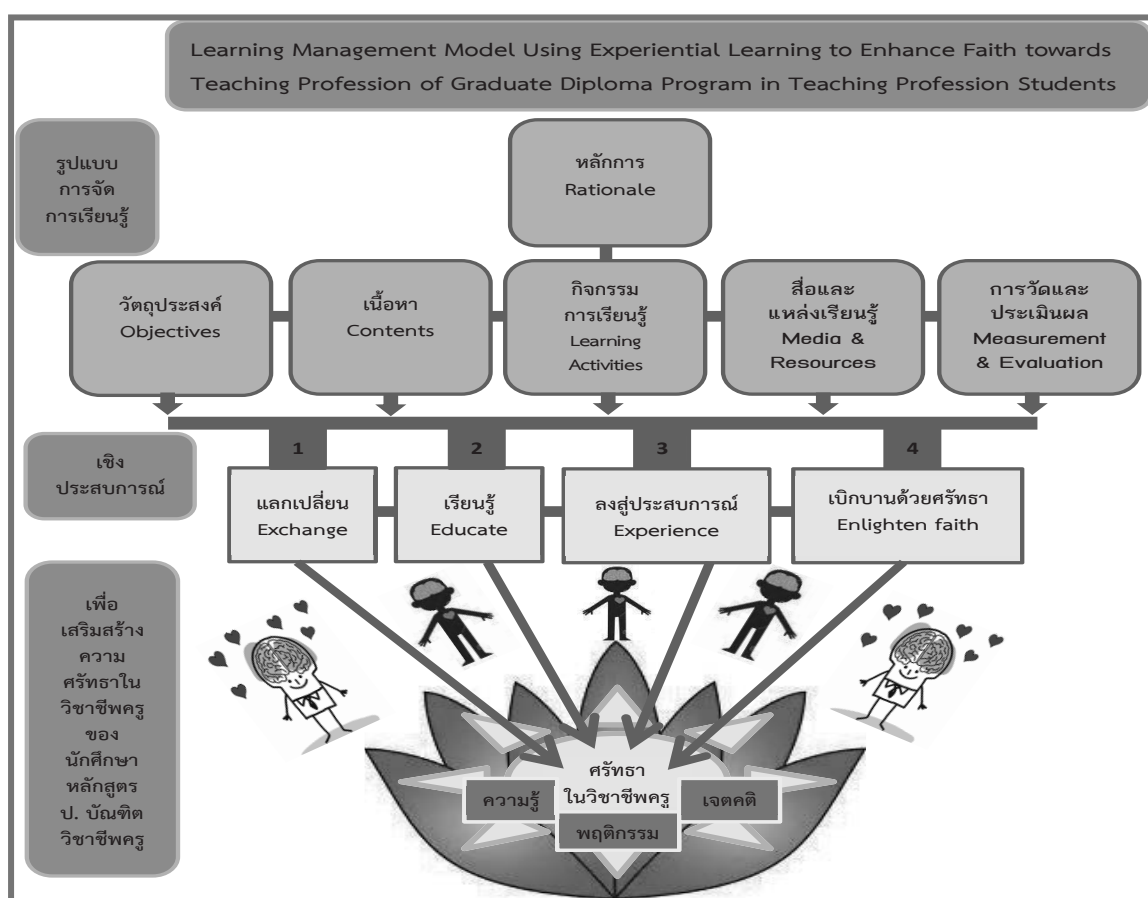
ได้ในการนำไปใช้จริงว่าง่ายต่อความเข้าใจ สอดคล้องกับความต้องการ และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบ

2.1 ประสิทธิภาพผลจากการวัดความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านเจตคติ ของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.88$) หลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.77$) โดยผลวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยค่า

paired t-test พบว่า หลังจากที่ได้รับการเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ประสิทธิภาพผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษา หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.81$)

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู
ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ที่มาภาพประกอบ human brain & heart และ lotus จาก <https://www.google.co.th/search>

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูนี้มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ของ สรวงพร กุศลส่ง (2558) และผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของ พรธรรพ บุญประเสริฐผล (2552) ที่รูปแบบซึ่งพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบทั้ง 6 เช่นกัน

อย่างไรก็ดีผลการวิจัยนี้ แตกต่างกับผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ อีกหลายเรื่อง อาทิ เรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนสุขศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อตามทฤษฎีการเรียนรู้เน้นประสบการณ์และแนวคิดการบูรณาการเนื้อหา กับภาษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของ รุ่งระวี สมะวรรณ (2553) และผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อการวัดและประเมินผล โดยงานวิจัยเหล่านี้ไม่รวมสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ในรูปแบบ ในขณะที่งานวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เห็นว่าสื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งผู้เรียนต้องใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ อาทิ การติดตามความรู้ที่เกี่ยวกับข้อกำหนดของคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธาในวิชาชีพครู อีกทั้งผู้เรียนต้องใช้สื่อที่หลากหลาย อาทิ คลิปวิดีโอกรณีศึกษา ใบงาน และคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ เกี่ยวกับครูที่เป็นแบบอย่างทั้งเชิง

ลบและเชิงบวกด้านความศรัทธาในวิชาชีพครูสำหรับการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความเชื่อ เจตคติ และพฤติกรรม ตลอดจนผู้เรียนต้องใช้แหล่งเรียนรู้ในการทำกิจกรรมจากสภาพจริงทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความศรัทธาจากการได้ลงมือปฏิบัติ โดยการทำกิจกรรมบริการสังคม: ครูผู้นำความรู้สู่ชุมชน เป็นต้น เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ที่เป็นจริงเพื่อประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นองค์ประกอบด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่นับว่าเป็นจุดเด่นของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้

นอกเหนือจากนั้น ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูนี้ ยังพบว่า สารองค์ประกอบของรูปแบบซึ่งยึดหลักระบบ 4 กระบวนการ เรียกว่า 4Es Model ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมของ ปาริชาติ ประเสริฐสังข์ (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคม มี 6 องค์ประกอบ โดยมีระบบสนับสนุน 4 กระบวนการ เรียกว่า “PCAR MODEL” ประกอบด้วย การเตรียมการ (P-Preparation) การนำเสนองานหน้าชั้นเรียน (C-Class Presentation) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (A- Activity Based Learning) และการสะท้อนความคิด (R-Reflective Thinking) และสอดคล้องกับ ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ของ กิตติคม คาวีรัตน์ (2553) ซึ่งพบว่า องค์ประกอบของกระบวนการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เรียกว่า “KAECPAR Model” ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การให้ ความรู้และการสร้างความตระหนัก (Knowledge and Awareness: KA) ขั้นที่ 2 การสร้างเสริมความรู้ (Enhancement: E) ขั้นที่ 3 การสร้างผลงาน (Construction: C) ขั้นที่ 4 การนำเสนอผลงาน (Presentation: P) ขั้นที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับ (Assessment and Reflection: AR) ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้นมีความโดดเด่นคือกระบวนการทั้ง 4 เป็นกระบวนการเรียนรู้เชิง

ประสบการณ์มากกว่าการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เพราะมีการบูรณาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยน (exchange) หมายถึง ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ความศรัทธาในวิชาชีพครูของตนเองต่อเพื่อน สมาชิก ขั้นที่ 2 เรียนรู้ (educate) หมายถึง ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่จำเป็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลัก การแนวคิด ทฤษฎี แนวทางการประพฤติปฏิบัติ และเจตคติ ของครูผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพครูจากอาจารย์ผู้สอนและ การสืบเสาะแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ลงสู่ประสบการณ์ (experience) หมายถึง ผู้เรียนได้นำ ความรู้ ความคิด คุณลักษณะ เจตคติ ในเชิงบวกจาก ประสบการณ์เดิมและองค์ความรู้ใหม่สู่การปฏิบัติใน สถานการณ์จริงด้วยการทำโครงการบริการสังคม: นำความ รู้สู่ชุมชน และขั้นที่ 4 เปิกบานด้วยศรัทธา (enlighten faith) หมายถึง ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือ ปฏิบัติมาจัดการความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล สรุป ผล และนำเสนอผลการพัฒนาความศรัทธาของตนด้วย ความภาคภูมิใจ

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการจัดการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาใน วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ สามารถเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูให้กับนักศึกษา หลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนทั้งด้านความรู้ พฤติกรรม และ เจตคติอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ประเสริฐสังข์ (2556) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการบริการสังคม ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบมุ่งเน้น ประสบการณ์ โดยผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบสามารถ พัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้เกิดพฤติกรรมความรับผิดชอบ ต่อสังคมและมีพฤติกรรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และรุ่งระวี สมะวรรณ (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนสุขศึกษาโดย ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อตามทฤษฎีการเรียนรู้เน้น ประสบการณ์และแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาเพื่อ เสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพและความสามารถในการ สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ารูปแบบสามารถช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ด้าน ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม เจตคติ และการปฏิบัติ โดยภาพรวมของผู้เรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสามารถประมวล สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็น

นวัตกรรมที่มีประสิทธิผลต่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่าง ครอบคลุมในทุกพิสัย ทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง ความศรัทธาในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้นนี้ มี ประสิทธิผลครอบคลุมการเสริมสร้างพิสัยในระดับมากที่สุด ได้ทั้ง 3 ด้าน

นอกเหนือจากนั้นผลการประเมินความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูหลัง เรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.81$) โดยผลจากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อระบบ การจัดการเรียนรู้ 3 ด้านคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจด้านกระบวนการสูง ที่สุด ($\bar{x}=4.88$) และด้านผลผลิต ($\bar{x}=4.85$) เป็นอันดับรอง ลงมาซึ่งมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันนัก ทำให้พอที่จะสามารถ ประมวลสรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูของ นักศึกษามีประสิทธิผลที่โดดเด่นทั้งต่อการทำให้ผู้เรียนมี ความพึงพอใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่ พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด กล่าวคือกระบวนการจัดการ เรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น กระตุ้นความคิด สร้างสรรค์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สนุกสนาน และสอดคล้อง กับบริบทของผู้เรียน อีกทั้งยังมีประสิทธิผลต่อความพึงพอใจ ด้านผลผลิตในระดับมากที่สุด กล่าวคือ รูปแบบส่งผลต่อ การพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทั้ง 3 ด้าน คือ การเสริมสร้างความรู้ พฤติกรรม และเจตคติด้านความ ศรัทธาในวิชาชีพครูของผู้เรียนโดยสมดุลทุกด้านอีกด้วย จึง นับว่าองค์ความรู้ที่ค้นพบนี้เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ แก้ไขและป้องกันปัญหาการขาดความศรัทธาของผู้เข้าสู่ วิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพในอีกวิถีทางหนึ่งของ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของงานวิจัยนี้พบว่า รูปแบบการ จัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความศรัทธา ในวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและบริบทของการเรียน รู้ในยุคศตวรรษที่ 21 แบบ Active Learning ดังนั้น

คณาจารย์ผู้สอนนักศึกษาสาขาครุศาสตร์หรือสาขาการศึกษาทุกระดับที่ประสงค์จะเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์นี้ไปใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพของนักศึกษาครูให้ได้มาตรฐาน สมดังเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาด้านการผลิตและพัฒนาครูของกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ พฤติกรรม หรือเจตคติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในด้านอื่นๆ ด้วย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษาและแนะนำจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงและขอระลึกพระคุณด้วยความเคารพรักและศรัทธาสืบไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติคม คาวีรัตน์. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ประทุม อังกุลโรหิต. ปรัชญาปฏิบัตินิยม รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- ปาริชาติ ประเสริฐสังข์. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

พรรณวร บุญประเสริฐผล. การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552.

ไพโรจน์ โสภ. ศรัทธา กุญแจสู่ความสำเร็จ ร่ำรวยเปิดประตูสู่นิพพาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เลี้ยงช้าง เพียรเพื่อพุทธศาสตร์ จำกัด, มปป.

ภาวัต ตั้งเพชรเดโช. จิตวิญญาณความเป็นครูกับความก้าวหน้าในอาชีพที่พยากรณ์ความทุ่มเทในการทำงานของครู. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2556.

ราชกิจจานุเบกษา. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง หน้า 72-74 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2556.

ราชกิจจานุเบกษา. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550. เล่ม 124 ตอนพิเศษ 51 ง หน้า 37-56 ลงวันที่ 27 เมษายน 2550.

ราชกิจจานุเบกษา. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548. เล่ม 122 ตอนพิเศษ 76 ง หน้า 39-46 ลงวันที่ 5 กันยายน 2548.

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-23 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542.

รุ่งระวี สมะวรรณะ. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสุขศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อตามทฤษฎีการเรียนรู้เน้นประสบการณ์และแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

วิจารณ์ พานิช. การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล, 2556.

สรวงพร กุศลสง. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์การศึกษา
ดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558.

สาธารณสุข, ะทรวง. กรมสุขภาพจิต. คู่มือการฝึกอบรม
แบบมีส่วนร่วม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
วงศ์กมล โปรดักชั่น จำกัด, 2544.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. ข้อเสนอการปฏิรูป
การศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-
2561). กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค
จำกัด, 2552.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รายงานผลการ
ศึกษาดานภาพการผลิตและพัฒนาครู
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด, 2558.